

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησεως: 1/2019

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Ε')

Συνεδρίαση της 9 Ιανουαρίου 2019

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ανδροβιτσανέα Μεταξία, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Πανταζή Βασιλική, Μακαρονίδης Δημήτριος, Σβολοπούλου Ελένη, Σπυρόπουλος Σταύρος, Γρυλωνάκης Γεώργιος, Ιωάννης Χατζηνέκουρας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Μαρία Οικονόμου, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Αριθμ. Ερωτήματος: Το με αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/Φ34/405495/242757/15516/4755πε/10-7-017 έγγραφο του Τμήματος Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιολογικών Έργων, της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων, της Γεν.Δ/σης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Περίληψη ερωτήματος: Εάν το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Πολιτισμού μπορεί να γνωμοδοτήσει επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για τη λειτουργία υφιστάμενης φοιτητικής κατασκήνωσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σε δάσος εντός της Ζώνης Α' Απολύτου Προστασίας του αρχαιολογικού χώρου Ποσειδίου, στην κοινότητα Καλάνδρας Δήμου Κασσάνδρας Π.Ε. Χαλκιδικής, ενόψει της προηγούμενης υπαγωγής των αυθαιρέτων εντός αυτής κτισμάτων στις διατάξεις του ν.4178/2013, κατ'εφαρμογήν του άρθρου 16 παρ.1 του ίδιου νόμου [λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων των άρθρων 5 παρ. 2 του ν.998/1979, 1 παρ. 18 του ν. 3208/2003, 4 παρ. 1 περ. α' και 50 του ν.4280/2014, καθώς και του άρθρου 52 του ν. 4280/2014, κατ'εκτίμηση του ερωτήματος, ενόψει της, μεταγενέστερης της υποβολής του,

τροποποίησης της παραγράφου 10 εδαφ. β' του άρθρου αυτού με το άρθρο 29 του ν. 4496/8-11-2017 (Α'170)].

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε ομόφωνα, ως εξής:

Ιστορικό.

1. Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α) Με το υπ' αρ. πρωτ. οικ. 34428/07.07.16 έγγραφο του Δ' Τμήματος της Δ/σης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης της Γενικής Δ/σης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας διαβιβιάστηκε στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής & Αγίου Όρους και στην Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Κ. Μακεδονίας, αντίγραφο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που αφορά στη λειτουργία υφιστάμενης φοιτητικής κατασκήνωσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στην κοινότητα Καλάνδρας Δήμου Κασσάνδρας Π.Ε. Χαλκιδικής, προκειμένου οι υπηρεσίες αυτές να αποστείλουν τις απόψεις τους στις αντίστοιχες Γενικές Δ/σεις του Υπουργείου Πολιτισμού οι οποίες είναι αρμόδιες να γνωμοδοτήσουν επί της Μελέτης, σύμφωνα με την κ.υ.α. 1649/14-1-2014 (Β'45).

β) Η υποβληθείσα μελέτη αφορά στην περιβαλλοντική αδειοδότηση της ως άνω κατασκήνωσης του Α.Π.Θ., δυναμικότητας 3.000 ατόμων, η οποία βρίσκεται στην περιοχή του ακρωτηρίου του Ποσειδίου, στη δυτική ακτή της χερσονήσου της Κασσάνδρας, στη θέση "Μπούντα", Τ.Κ. Καλάνδρας, Δήμου Κασσάνδρας, Π.Ε. Χαλκιδικής και κατατάσσεται στην ομάδα "τουριστικές εγκαταστάσεις και έργα αστικής ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού και αναψυχής", στη 1η Υποκατηγορία της 1ης Κατηγορίας (Α1) που περιλαμβάνει "Οργανωμένες τουριστικές Κατασκηνώσεις, χώρους στάθμευσης τροχόσπιτων και λοιπές κατασκηνώσεις (Α/Α 5)" για δυναμικότητα σε άτομα (Α) = 3.000 > 800, εκτός περιοχών Natura. Η κατασκήνωση λειτουργεί από την δεκαετία του 1960 και για την εξυπηρέτησή της έχουν ανεγερθεί στο χώρο, σε διάφορες χρονικές περιόδους, κτίσματα διάφορων χρήσεων, κύρια και βοηθητικά, καθώς και όλα τα υποστηρικτικά δίκτυα, συνολικής κάλυψης, σύμφωνα με την μελέτη, 3.815 τ.μ. Εντός της κατασκήνωσης έχουν πραγματοποιηθεί όλα τα απαραίτητα έργα σύνδεσης αυτής

με τις τεχνικές υποδομές της περιοχής, οδικό δίκτυο, δίκτυο ΔΕΗ, δίκτυο τηλεπικοινωνιών, δίκτυο ύδρευσης και δίκτυο αποχέτευσης. Στην υφιστάμενη κατάσταση τα λύματα της κατασκήνωσης, μέσω αντλιοστασίου κενού που χωροθετείται εντός του χώρου των εγκαταστάσεων της και καταθλιπτικού αγωγού 500 μ. που συνδέεται με καταθλιπτικό αγωγό αντλιοστασίου κενού του οικισμού Αιγαιοπελαγίτικων και έπειτα με το αντλιοστάσιο Ποσειδίου, καταλήγουν στην Ε.Ε.Δ. Φούρκας. Σύμφωνα με την μελέτη, η κατασκήνωση δεν έχει άδεια λειτουργίας, δηλαδή λειτουργεί χωρίς τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της δασικής, περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας.

γ) Η περιοχή της κατασκήνωσης χωροθετείται εντός της Περιοχής Απόλυτης Προστασίας Αρχαιολογικών Χώρων ΠΕΠ ΑΧ45, η οποία αποτελεί τη ζώνη Α του Αρχαιολογικού χώρου Ποσειδίου που κηρύχθηκε με την ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/46548/2881/19.11.1997 (Β'1080) απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού.

δ) Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής & Αγίου Όρους (ΕΦΑΧΑΓΟΡ), προκειμένου να εκφράσει τις απόψεις της επί της ΜΠΕ, ζήτησε με το υπ' αρ. 3360/23.08.2016 έγγραφό της από την εταιρεία που την εκπόνησε, να καταθέσει τις άδειες δόμησης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων της κατασκήνωσης (κτηριακών εγκαταστάσεων κυρίων, βοηθητικών και υποστηρικτικών και δικτύων υποδομών), καθώς και τυχόν πράξεις τακτοποίησης-νομιμοποίησης για τις οποίες υπήρχε αναφορά στην σελ. 63 της μελέτης. Η εταιρεία κατέθεσε στην Εφορεία Αρχαιοτήτων:

1. Αντίγραφο της υπ' αριθμ. 249/88 οικοδομικής άδειας (για "δύο μονώροφα ισόγεια κτίσματα αποχωρητηρίων και προσθήκη λυόμενη σε επέκταση των μαγειρείων για αποθήκη", συνολικής δόμησης 136 τ.μ., συνοδευόμενη από τοπογραφικό σκαρίφημα, όπου σημειωνόταν μόνο η γεωγραφική θέση της κατασκήνωσης.
2. Αντίγραφο του με αριθμ. πρωτ. οικ. 9228/2102/12.08.1986 εγγράφου του ΥΠΕΧΩΔΕ με θέμα "Εξαίρεση από την κατεδάφιση αυθαιρέτων κτισμάτων των φοιτητικών κατασκηνώσεων Καλάνδρας Α.Π.Θ. στο Νομό Χαλκιδικής" χωρίς τη συνημμένη σειρά σχεδίων που συνόδευε το έγγραφο.
3. Αντίγραφο τοπογραφικού διαγράμματος των κατασκηνώσεων, έτους 1987 με σφραγίδα 2119/88 του πολεοδομικού γραφείου Ν. Μουδανιών, χωρίς το

συνοδευτικό έγγραφο, όπου σημειώνονται τα κτίσματα της 249/88 οικοδομικής άδειας και άλλα κτίσματα, συνολικής δόμησης 1586,75 τ.μ.

4. Βεβαίωση περαίωσης της διαδικασίας υπαγωγής στο ν. 4178/2013, συνολικά 104 αυθαιρέτων κατασκευών της πανεπιστημιακής κατασκήνωσης, συνολικής έκτασης 3.511,11τ.μ. (χώροι κύριας χρήσης) και 1.647,07 (ημιυπαίθριοι χώροι), με ημερομηνία 08.08.2016. Η υπαγωγή τους έγινε στην κατηγορία 5 του παραπάνω νόμου με βάση το άρθρο 16 παρ.1γ αυτού, που αφορά την εξαίρεση από την κατεδάφιση αυθαίρετων κατασκευών σε κτίρια και εγκαταστάσεις που στεγάζουν υπηρεσίες των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο Δημόσιο, εποπτεύονται από το Κράτος και επιχορηγούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό.

ε) Κλιμάκιο της ΕΦΑΧΑΓΟΡ πραγματοποίησε αυτοψία στο χώρο των εγκαταστάσεων της κατασκήνωσης κατά την περίοδο λειτουργίας της, στις 28.08.2016, κατά την οποία διαπιστώθηκε η ύπαρξη και λειτουργία των εγκαταστάσεων που περιγράφονται στη μελέτη, καθώς και ότι αυτές, λόγω των διαφορετικών χρονικών περιόδων, υλικών και μεθόδων κατασκευής τους, δεν δημιουργούν ένα ενιαίο σύνολο, αλλά μία εικόνα αισθητικής ασυνέπειας και αρχιτεκτονικής ανομοιομορφίας. Διαπιστώθηκε επίσης πρόσφατη επέμβαση με μηχανήμα βαρέως τύπου, κατά παράβαση των όρων που ισχύουν για τη Ζώνη Α.

στ) Με το υπ' αριθμ. 29875/19.11.2016 έγγραφό της η μελετητική εταιρεία της Μ.Π.Ε. κατέθεσε στην ΕΦΑΧΑΓΟΡ την υπ' αριθμ. 15786/21.07.2016 θετική γνωμοδότηση του Δασαρχείου Κασσάνδρας επί της Μ.Π.Ε. Στη σελ. 3 της ως άνω γνωμοδότησης αναφέρεται ότι «...το σύνολο της έκτασης ...διαχειρίζεται ως Δάσος κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 998/1979...υπαγόμενη στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, εμπίπτουσα στην κατηγορία του άρθρου 4 παρ. 1ε, 2β και 2δ» ενώ στη σελ. 4 αυτής αναφέρεται ότι «...Η συνολική επιφάνεια δεν εμπίπτει εντός των θεσμοθετημένων περιοχών Natura 2000, δεν έχει κηρυχθεί Εθνικός Δρυμός, Αισθητικό Δάσος, Διατηρητέο μνημείο της φύσης ή προστατευόμενη περιοχή...». Περαιτέρω, στη σελ. 61 της ΜΠΕ τονίζεται ότι «...η Άδεια λειτουργίας της Πανεπιστημιακής κατασκήνωσης του ΑΠΘ θα εκδοθεί με απόφαση του Υπουργού Υ.Π.ΕΝ. σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Άρθρο 52 του Νόμου 4280/2014 (ΦΕΚ 159Α/08.08.2014, παράγραφος 10 αυτού. Οι απαιτούμενες προϋποθέσεις που πρέπει να ακολουθηθούν σε αυτήν την περίπτωση αφορούν στα αναφερόμενα στο Άρθρο 50

του Νόμου 998/1979, όπως ισχύει, για την εγκατάσταση και λειτουργία των κατασκήνωσεων...».

ζ) Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους με το υπ' αριθμ. πρωτ. 5561/05.12.16 έγγραφό της προς τη Δ/ση Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων εισηγήθηκε τη μη έγκριση της ΜΠΕ, ενόψει της θέσης της κατασκήνωσης εντός της αδόμητης ζώνης Α' του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου και του ανεπίτρεπτου των επεμβάσεων για τη λειτουργία και εγκατάσταση κατασκήνωσης εντός αρχαιολογικού χώρου, σύμφωνα με το άρθρο 50 παρ. 1 του ν. 998/1979.

η) Σύμφωνα με την 341/2005 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., που έγινε αποδεκτή από τον Υφυπουργό Πολιτισμού, όπως προκύπτει από το με αρ. ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Φ24/72679/3762/10.10.2005 έγγραφο, «Το Υπουργείο Πολιτισμού δεν μπορεί να προχωρήσει στη νομιμοποίηση αυθαιρέτων κατασκευών που έγιναν εντός αρχαιολογικών χώρων, των οποίων κατά τον χρόνο που ζητείται η νομιμοποίηση δεν μεταβλήθηκε ο χαρακτηρισμός», ενώ κατά την 163/2015 γνωμοδότησή του ΝΣΚ, «Η υπαγωγή αυθαιρέτων κατασκευών στις διατάξεις των ν. 4014/2011 και 4178/2013, όταν πρόκειται για κτίρια που βρίσκονται σε αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους ή πλησίον μνημείων δεν είναι δυνατή και νόμιμη και δεν δεσμεύει το Υπουργείο Πολιτισμού καθόσον στους εν λόγω χώρους η οικοδομική δραστηριότητα επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των διατάξεων του αρχαιολογικού νόμου και συγκεκριμένα μετά από προηγούμενη άδεια του Υπουργού Πολιτισμού, ο οποίος έχει αποκλειστικά κατά το Σύνταγμα, αρμοδιότητα για την εφαρμογή της αρχαιολογικής νομοθεσίας».

2. Στο 20-1-2017 υπόμνημα του Κωνσταντίνου Τοκμακίδη, Αγρονόμου και Τοπογράφου-Μηχανικού, καθηγητή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και Αντιπροέδρου της Επιτροπής Πανεπιστημιακής Κατασκήνωσης Καλάνδρας, που απευθύνεται προς το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και συνοδεύεται από φωτογραφίες της περιοχής της κατασκήνωσης, συμβόλαια και δικαστικές αποφάσεις, αναφέρονται τα παρακάτω, όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη μορφή της έκτασης, το χώρο που καταλαμβάνει η κατασκήνωση, το εμβαδόν και το χρόνο κατασκευής των κτισμάτων της:

i/ Η έκταση, εμβαδού 429,927 τ.μ., σε τμήμα της οποίας, εμβαδού 128 στρεμμάτων, έχει εγκατασταθεί η κατασκήνωση, παραχωρήθηκε στο Αριστοτέλειο

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης από την Κοινότητα Καλάνδρας Χαλκιδικής, με το υπ' αριθμ. 17601/27-5-1960 συμβόλαιο δωρεάς υπό όρους του συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Στυλιανού Βέτσικα, που μεταγράφηκε στον τόμο 10 με αριθ. 329 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κασσάνδρας, κατόπιν σχετικού αιτήματος του Πανεπιστημιακού Ιδρύματος, με τον όρο να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την εγκατάσταση κατασκηνώσεων για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

iii/ Από την αρχική έκταση των 430 περίπου στρεμμάτων η κατασκήνωση καταλαμβάνει σήμερα συνολική έκταση 126 ή 128 στρεμμάτων, καλυμμένη στο μεγαλύτερο μέρος της από πεύκα, εκ των οποίων τα 120 στρέμματα περικλείονται από περίφραξη στις τρεις πλευρές, εκτός από την πλευρά προς τη θάλασσα, όπου φύονται θάμνοι και έξι περίπου στρέμματα αποτελούν χώρο στάθμευσης των οχημάτων των κατασκηνωτών. Δεν έχει άδεια λειτουργίας, ώστε δεν είναι δυνατή η θεώρηση βιβλίων και στοιχείων του Φορολογικού Κώδικα ούτε η νόμιμη πρόσληψη του απαραίτητου για τη λειτουργία της προσωπικού και παρουσιάζονται προβλήματα διαχείρισης και αδειοδότησης των μαγειρειών, του αναψυκτηρίου και του παντοπωλείου που λειτουργούν εντός αυτής.

iv/ Προκειμένου να δοθεί άδεια λειτουργίας έχει συνταχθεί Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση, η έγκριση της οποίας προτείνεται με το υπ' αριθ. πρωτ. 3980/15-5-2009 έγγραφο της Διεύθυνσης Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας προς την Δ/ση Περιβάλλοντος & Χωροταξίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και η βεβαίωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής περί περαίωσης της διαδικασίας υπαγωγής των αυθαιρέτων κατασκευών της στο ν. 4178/2013. Στην Τεχνική έκθεση της βεβαίωσης περαίωσης αναφέρεται πως το οικόπεδο της κατασκήνωσης έχει συνολικό εμβαδόν 125.000 τ.μ. και τα κτίσματά της κατασκευάστηκαν σε διάφορες χρονικές περιόδους από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 μέχρι το έτος 1995.

v/ Το 2011 που έγινε η σύνδεση της κατασκήνωσης με το δίκτυο αποχέτευσης του Δήμου Κασσάνδρας και κατασκευάστηκε το αντλιοστάσιο λυμάτων σε θέση παλαιού κτιρίου, έγιναν εκσκαφές σε πολύ μεγάλο τμήμα της κατασκήνωσης για τη δημιουργία του αποχετευτικού δικτύου, κατά τη διάρκεια των οποίων ήταν παρών αρμόδιος υπάλληλος της ΙΣΤ'ΕΠΚΑ και δεν υπήρξαν ευρήματα αρχαιολογικής σημασίας.

3. Με την **ΥΠ.ΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/46548/2881/19.11.1997 (1080 Β')** απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού κηρύχθηκε αρχαιολογικός χώρος στο Ποσειδίο του Νομού Χαλκιδικής, για την προστασία των εκεί ευρισκομένων αρχαίων μνημείων, καθώς και των διάσπαρτων εντοπισμένων αρχαιοτήτων στην ευρύτερη περιοχή, όπως τα μνημεία αυτά περιγράφονται στην εν λόγω υπουργική απόφαση. Ακολούθως, με την **ΥΠ.ΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ16/15767/790/31.03.1999 (443 Β')** απόφαση καθορίστηκε ζώνη Α απολύτου προστασίας και οριοθετήθηκε Ζώνη Β σχετικής προστασίας του αρχαιολογικού χώρου, οι χρήσεις γης της οποίας και οι όροι της εντός αυτής δόμησης καθορίστηκαν με τις ΥΠ.ΠΟ/ΑΡΧ/Φ16/31910/2015/6-7-1999 και ΥΠ.ΠΟ.Τ./ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ16/12507/5366/9-12-2010 αποφάσεις. Σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση περί καθορισμού Ζώνης Α, εντός των ορίων της ισχύουν τα ακόλουθα:

« 1. Διατηρείται ο υφιστάμενος χαρακτήρας της περιοχής (δασικός, υγροβιότοπος κ.λ.π.) απαγορευμένης οιασδήποτε αλλοιώσεως της μορφής του εδάφους.

2. Επιτρέπεται η επισκευή των υπάρχοντων δρόμων, χωρίς οιαδήποτε διαπλάτυνσή τους ή ασφαλιόστρωση και η επισκευή ή αντικατάσταση των υπάρχοντων δικτύων υδρεύσεως, ΔΕΗ και ΟΤΕ κατόπιν εγκρίσεως της αρμόδιας ΙΣΤ' ΕΠΚΑ και με την επίβλεψή της.

3. Απαγορεύεται η δόμηση και οιαδήποτε κατασκευή για την οποία απαιτείται ή όχι άδεια της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής.

4. Για τις ήδη νομίμως υφιστάμενες οικοδομές επιτρέπεται μόνο η συντήρηση και επισκευή τους για λόγους χρήσεως και υγιεινής, απαγορευομένης οιασδήποτε επεκτάσεώς τους κατ' έκταση ή καθ' ύψος».

Περαιτέρω, στους γενικούς όρους της ίδιας απόφασης αναφέρεται: «Για οιοδήποτε έργο από τα επιτρεπόμενα στις Ζώνες Α και Β απαιτείται η έγκριση και επίβλεψη της αρμόδιας ΙΣΤ' ΕΠΚΑ, η οποία σε περίπτωση που κρίνει σκόπιμο θα διεξάγει ανασκαφική έρευνα από τα αποτελέσματα της οποίας θα εξαρτάται η οριστική έγκριση του ζητουμένου έργου».

Οι ίδιοι όροι και περιορισμοί δόμησης στις καθορισμένες Ζώνες προστασίας Α και Β του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου του Ποσιδείου, επαναλαμβάνονται και στην υπ' αριθμ. **3091/4-6-2014 (ΤΑΑΠΘ 180) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας –Θράκης**, περί Έγκρισης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του τέως Δήμου Κασσάνδρας της Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής.

Νομοθετικό Πλαίσιο

4. Στις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 1 α και 2 ε, 5 παρ. 1 και 2, 45 παρ. 1 και 15 και 50 παρ. 1 και 2 του **ν.998/1979 (Α'289)** «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας», όπως τροποποιήθηκε με το ν.3208/2003 (Α' 303), ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρον 4. Κατηγορίες δασών και δασικών εκτάσεων. 1. Τα δάση και αι δασικά εκτάσεις, δια την αποτελεσματική και διαρκή προστασίαν των, διακρίνονται αναλόγως προς την ωφελιμότητα και τας λειτουργίας τας οποίας εξυπηρετούν ως ακολούθως: α) Δάση και δασικές εκτάσεις που παρουσιάζουν ιδιαίτερο επιστημονικό, αισθητικό, οικολογικό και γεωμορφολογικό ενδιαφέρον ή περιλαμβάνονται σε ειδικές ζώνες διατήρησης και ζώνες ειδικής προστασίας (εθνικοί δρυμοί, αισθητικά δάση, υγροβιότοποι, διατηρητέα μνημεία της φύσης, δίκτυα και περιοχές προστατευόμενα από τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, αρχαιολογικοί χώροι, το άμεσο περιβάλλον μνημείων και ιστορικοί τόποι)....2. Από της απόψεως της θέσεως των δασών και δασικών εκτάσεων εν σχέσει προς τους χώρους ανθρωπίνης εγκαταστάσεως και δραστηριότητος, διακρίνονται: α)....β)....ε) Δάση και δασικές εκτάσεις που βρίσκονται γύρω από αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους, ή μνημεία ή παραδοσιακούς οικισμούς και σε ακτίνα τριών χιλιάδων (3.000) μέτρων από το κέντρο αυτών.

Άρθρον 5. Καθορισμός αρμοδιοτήτων. 1. Η προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων, ως και ή λήψις των υπό του παρόντος νόμου προβλεπόμενων ειδικωτέρων μέτρων, ανήκει εις την αρμοδιότητα της δασικής υπηρεσίας, ενεργούσης κατά τας οικείας περί τούτων διατάξεις ή τας ειδικάς διατάξεις του παρόντος νόμου. 2.Ωσαύτως η ως άνω μέριμνα δια δάση ή δασικά εκτάσεις ή πάρκα, άλση και δενδροστοιχίας ευρισκομένας εντός αρχαιολογικών χώρων ανήκει εις τας αρμοδίας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού. Αι ως άνω υπηρεσίαι και οργανισμοί δύνανται πάντως να ζητούν την συνδρομήν της δασικής υπηρεσίας, εφ' όσον συντρέχει περίπτωσης.

Άρθρο 45. Γενικές διατάξεις 1. Δεν επιτρέπεται, εν όλω ή εν μέρει, οποιαδήποτε επέμβαση που συνεπάγεται μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, πλην όσων ορίζονται ως επιτρεπτές στο παρόν Κεφάλαιο. 2. Κάθε επιτρεπτή, κατά τις διατάξεις του παρόντος, επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις αποτελεί εξαιρετικό μέτρο..... 4. Σε περίπτωση που για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ή έργο απαιτείται Απόφαση Έγκρισης

Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οικείου Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τότε η έγκριση επέμβασης ενσωματώνεται αντίστοιχα σε αυτές.....

15. Οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου επεμβάσεις σε δάση, δασικές εκτάσεις ή δημοσίων εκτάσεων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, που βρίσκονται εντός περιοχών προστασίας του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, και του ν. 3028/2002, διενεργούνται, εφόσον προβλέπονται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών και υπό την τήρηση και των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων αυτού.....

Άρθρο 50. Κατασκηνώσεις 1. Για την εγκατάσταση και λειτουργία κατασκηνώσεων επιτρέπεται, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής η επέμβαση σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εξαιρέσει των κατηγοριών α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 και των κατηγοριών α' και στ' της παραγράφου 2 του ιδίου άρθρου του παρόντος νόμου,..... Δικαιούχοι της επέμβασης μπορεί να είναι το Δημόσιο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα και σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

2. Στις κατασκηνώσεις της προηγούμενης παραγράφου, επιτρέπεται η εγκατάσταση κατασκευών που μπορούν, κατά την αιτιολογημένη κρίση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών, είτε να αποσυναρμολογηθούν είτε να απομακρυνθούν ευχερώς, καθώς και μονίμων για λόγους υγιεινής και ασφάλειας κατασκευών, δηλαδή κοιτώνων, μαγειρείων, χώρων υγιεινής, πρόχειρων ιατρείων. Η έκταση που επιτρέπεται να καταλαμβάνουν συνολικά οι ανωτέρω κατασκευές δεν μπορεί να υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της συνολικής έκτασης, με δυνατότητα να ανέλθει στο είκοσι (20%) με την προσθήκη αθλητικών εγκαταστάσεων. Τα ενδεχομένως προβλεπόμενα κτίσματα, είναι ισόγειας κατασκευής, δεν υπερβαίνουν το ύψος των 4.00 μέτρων με δυνατότητα επιπλέον κατασκευής στέγης μεγίστου ύψους 2.00 μέτρων και κείνται σε απόσταση τουλάχιστον 5.00 μέτρων από την περίμετρο της διαθέσιμης έκτασης».

[Τα άρθρα 45 και 50 παρατίθενται όπως αντικαταστάθηκαν και με το άρθρο 36 Ν.4280/2014 (Α' 159)] .

5. Περαιτέρω στο άρθρο 1 παρ. 18 του ν. **3208/2003 (Α'303)** Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις, ορίζεται:

«**Άρθρο 1.**18. Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις που ευρίσκονται εντός κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων, θεσμοθετημένων ζωνών προστασίας αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων, διέπονται από τις διατάξεις της αρχαιολογικής και δασικής νομοθεσίας. Στις περιπτώσεις που οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού κρίνουν ότι απαιτούνται μέτρα προστασίας, συντήρησης έρευνας και ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, αυτά εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της αρχαιολογικής νομοθεσίας, χωρίς να απαιτείται έγκριση των αρμόδιων δασικών αρχών».

6. Στα άρθρα 1 παρ. 1, 4 παρ. 1 και 52 παρ. 10 και 11 του ν. **4280/2014 (Α' 159)** «Περιβαλλοντική αναβάθμιση και ιδιωτική πολεοδόμηση - Βιώσιμη ανάπτυξη οικισμών Ρυθμίσεις δασικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», ορίζεται:

Άρθρο 1: «Εκτάσεις περιβαλλοντικής αναβάθμισης και ιδιωτικής πολεοδόμησης
1. Εδαφική έκταση που βρίσκεται εκτός σχεδίου πόλεως....., μπορεί να καθορίζεται ως Περιοχή Περιβαλλοντικής Αναβάθμισης και Ιδιωτικής Πολεοδόμησης (ΠΠΑΙΠ) και να πολεοδομείται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου με τις εξής προϋποθέσεις: α)β) Να μην εμπίπτει σε περιοχή ειδικού νομικού καθεστώτος όπως δάση, δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους, δημόσιο κτήμα, κοινόχρηστους χώρους αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης, να μην αποτελεί τμήμα γης υψηλής παραγωγικότητας και να μην εμπίπτει σε περιοχές προστασίας, στις οποίες απαγορεύεται η δόμηση, σύμφωνα με τις διατάξεις που τις διέπουν.....».

Άρθρο 4. «Βεβαίωση καταλληλότητας 1. Για τη χορήγηση της βεβαίωσης καταλληλότητας της έκτασης των ΠΠΑΙΠ, όπως αυτή προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3, οι ενδιαφερόμενοι προσκομίζουν στη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής τα παρακάτω στοιχεία: α) Αποφάσεις ή γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, όπως Εφορείες Κλασσικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων, Βυζαντινών Αρχαιοτήτων,

Νεώτερων Μνημείων, περί της ύπαρξης ή μη κηρυγμένων ή και οριοθετημένων αρχαιολογικών χώρων εντός της έκτασης. Οι γνωμοδοτήσεις πρέπει να είναι της τελευταίας τριετίας και να συνοδεύονται από θεωρημένο τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87».

Άρθρο 52. «Μεταβατικές διατάξεις:10. Κατασκηνώσεις που λειτουργούν χωρίς τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της δασικής, περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας, συνεχίζουν να λειτουργούν για διάστημα δύο (2) ετών από την ισχύ του παρόντος νόμου, προκειμένου να εκδοθούν οι προβλεπόμενες άδειες, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της επόμενης παραγράφου 11 του παρόντος άρθρου. Στις περιπτώσεις αυτές, η έγκριση επέμβασης του άρθρου 50 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, εκδίδεται και επί εκτάσεων της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979» [όπως το β' εδάφιο της παρ.10 τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 Ν. 4496/8-11-2017 (Α' 170)].11. Τα υφιστάμενα εντός των κατασκηνώσεων κτίσματα υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4178/2013 (Α' 174), κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στο άρθρο 2 αυτού, και στις διατάξεις των επόμενων εδαφίων της παρούσας παραγράφου. Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη νομιμοποίηση υφισταμένων κτισμάτων, που εξυπηρετούν τη λειτουργία κατασκηνώσεων, σε δημόσια και μη δάση και δασικές εκτάσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου. Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη νομιμοποίηση υφισταμένων κτισμάτων σε εκτάσεις εκτός σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών προ του 1923, εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι δόμησης που καθορίζονται στα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του ως άνω άρθρου 50 του ν. 998/1979».

Σημειώνεται ότι η προθεσμία των δύο ετών από τη δημοσίευση που προβλέπεται στην παράγραφο 10 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014, παρατάθηκε αρχικά για ένα (1) έτος από τη λήξη της, με το άρθρο 46 παρ.2 Ν.4414/2016 (Α' 149) και στη συνέχεια για τρία (3) έτη από τη λήξη της παράτασης, με το άρθρο 145 παρ.5 Ν.4483/2017 (Α' 107).

7. Στα άρθρα 1 παρ. 1, 2 παρ. 1, 2, 4, 5 και 7, 3 παρ. 1 και 2 β περ. δδ' του **ν. 4014/2011** «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (Α' 209), ορίζεται:

«**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ** **Άρθρο 1.** Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων: 1. Τα έργα και οι δραστηριότητες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, των οποίων η κατασκευή ή λειτουργία δύναται να έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον, κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες (Α και Β) ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Η πρώτη κατηγορία (Α) περιλαμβάνει τα έργα και τις δραστηριότητες τα οποία ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και για τα οποία απαιτείται η διεξαγωγή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) προκειμένου να επιβάλλονται ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος σχετικά με το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 2, 3 και 4 του παρόντος. Τα έργα και οι δραστηριότητες της κατηγορίας Α κατατάσσονται: α) σε αυτά που ενδέχεται να προκαλέσουν πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και αποτελούν την υποκατηγορία Α1 και β) σε αυτά που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και αποτελούν την υποκατηγορία Α2.....

Άρθρο 2. Κοινή διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α: 1. Για την πραγματοποίηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων κατηγορίας Α ή τη μετεγκατάσταση ήδη υφισταμένων απαιτείται διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης με τη διεξαγωγή ΜΠΕ και έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ). 2. Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας της κατηγορίας Α δύναται να ζητήσει γνωμοδότηση της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής με την υποβολή φακέλου Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ), πριν την υποβολή ΜΠΕ. 3..... 4. Για κάθε νέο έργο ή δραστηριότητα απαιτείται γνώμη του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού σχετικά με το εάν η περιοχή όπου χωροθετείται το έργο ή η δραστηριότητα είναι αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, με την εξαίρεση έργων ή δραστηριοτήτων εντός οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων, ... Για το σκοπό αυτόν αποστέλλεται αντίγραφο του φακέλου της ΜΠΕ στην αρμόδια αρχαιολογική υπηρεσία σε ηλεκτρονική μορφή εντός των προβλεπόμενων

προθεσμιών. Σύμφωνα γνώμη απαιτείται εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα χωροθετείται εν όλω ή εν μέρει εντός κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου, Ζωνών Προστασίας Α΄ και Β΄ ή πλησίον αρχαίου κατά την έννοια των άρθρων 12, 13 και 10 παράγραφος 3, αντίστοιχα, του ν. 3028/2002 (Α΄ 152). 5. Γνώμη της δασικής υπηρεσίας απαιτείται μόνο για τα έργα τα οποία χωροθετούνται σε δάση, δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις, άλση και πάρκα και, εν γένει, σε εκτάσεις εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, εκτός ορίων οικισμών και εκτός οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων, ... 6. 7. Με την ΑΕΠΟ επιβάλλονται προϋποθέσεις, όροι, περιορισμοί και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά. Επίσης, επιβάλλονται τυχόν αναγκαία επανορθωτικά ή προληπτικά μέτρα και δράσεις παρακολούθησης των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων ή και αντισταθμιστικά μέτρα.....

Άρθρο 3. Έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α1: 1. Αρμόδια περιβαλλοντική αρχή για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων της υποκατηγορίας Α1 του άρθρου 1 είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. 2. Για την έκδοση της ΑΕΠΟ ακολουθείται η εξής διαδικασία:β. Εάν δεν επιλέγεται από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας η διαδικασία της γνωμοδότησης με την υποβολή φακέλου ΠΠΠΑ τότε απαιτούνται: αα).....δδ) Συλλογή γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης και απόψεων του κοινού και άλλων φορέων (διαδικασία διαβούλευσης) σε χρονικό διάστημα σαράντα πέντε εργάσιμων ημερών από την αποστολή και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ.....

8. Κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 εκδόθηκε η 1958/2012 (Β΄ 21) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το Άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.09.2011 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 209/2011)», σύμφωνα με την οποία, όπως τροποποιήθηκε με τις ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (Β΄ 2471) και οικ. 2307/2018 (Β΄ 439) αποφάσεις του ίδιου Υπουργού, οι κατασκευασίες υπάγονται

στην Υποκατηγορία Α1 της Α Κατηγορίας του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 4014/2011, στο είδος δραστηριότητας με Α/Α 5 της ενότητας "Οργανωμένες τουριστικές Κατασκηνώσεις, χώροι στάθμευσης τροχόσπιτων και λοιπές κατασκηνώσεις", της 6^{ης} Ομάδας: «Τουριστικές εγκαταστάσεις και έργα αστικής ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού και αναψυχής».

9. Στα άρθρα 1 παρ. 1, 2 παρ. 1 και 2 περ. θ', 7 παρ. 1 και 16 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4178/2013 (Α' 174) «Αντιμετώπιση της Αυθαίρετης Δόμησης - Περιβαλλοντικό Ισοζύγιο και άλλες διατάξεις», τα οποία καταργήθηκαν με το άρθρο 125 παρ. 6 του ν.4495/2017 (Α'167), οριζόταν:

Άρθρο 1. Απαγόρευση εμπράγματων δικαιοπρασιών σε ακίνητα με αυθαίρετες κατασκευές ή αυθαίρετες αλλαγές χρήσης. 1.Από τη δημοσίευση του παρόντος απαγορεύεται και είναι απολύτως άκυρη η μεταβίβαση ή η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος σε ακίνητο, στο οποίο έχει εκτελεστεί αυθαίρετη κατασκευή ή έχει εγκατασταθεί αυθαίρετη αλλαγή χρήσης, όπως ειδικότερα ορίζεται στα άρθρα 5 παρ. 2 και 22 παρ. 3 του ν. 1577/1985 (Α' 210).».

Άρθρο 2 : Απαγόρευση υπαγωγής .1. Δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου αυθαίρετες κατασκευές που εμπίπτουν στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου με τις επιφυλάξεις που αναφέρονται σε αυτό. 2.θ) Σε αρχαιολογικό χώρο Ζώνης Α, εξαιρουμένων των αυθαιρέτων κατασκευών που πραγματοποιήθηκαν πριν την κήρυξη της αρχαιολογικής ζώνης εφόσον δεν απαγορευόταν η δόμηση.....

Άρθρο 7: Απόδειξη χρόνου κατασκευής αυθαιρέτων κατασκευών.

1. Υπάγονται στον παρόντα νόμο αυθαίρετες κατασκευές ή χρήσεις για τις οποίες η αυθαίρετη κατασκευή ή η αυθαίρετη αλλαγή χρήσης έχει περατωθεί, κατά τις ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος πριν την 28.7.2011.....

Άρθρο 16: 1. Στις διατάξεις του παρόντος νόμου, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο άρθρο 2 του παρόντος υπάγονται οι αυθαίρετες κατασκευές ή αλλαγές χρήσης σε κτίρια και εγκαταστάσεις: α) ...,β)γ) που στεγάζουν υπηρεσίες των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο Δημόσιο, και τα οποία εποπτεύονται από το Κράτος και επιχορηγούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό»

10. Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς οργανώνεται και εξειδικεύεται, με τις διατάξεις:

A. Του άρθρου 24 του Συντάγματος 1975/1986/2001 , το οποίο ορίζει ότι:

« I. Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας ...6. Τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται από το Κράτος. Νόμος θα ορίσει τα αναγκαία για την πραγματοποίηση της προστασίας αυτής περιοριστικά μέτρα της ιδιοκτησίας, καθώς και τον τρόπο και το είδος της αποζημίωσης των ιδιοκτητών».

B. Της Διεθνούς Συμβάσεως της Γρανάδας για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Ευρώπης, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2039/1992 (Φ.Ε.Κ. 61 Α'), στον οποίο ορίζεται ότι «η αρχιτεκτονική κληρονομιά» κατά την έννοια της Συμβάσεως, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων ακινήτων αγαθών, τα «μνημεία», στα οποία κατατάσσεται «κάθε κατασκευή ιδιαίτερα σημαντική λόγω του ιστορικού, αρχαιολογικού, καλλιτεχνικού επιστημονικού, κοινωνικού ή τεχνικού της ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων ή διακοσμητικών στοιχείων, που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα τους» και τα «αρχιτεκτονικά σύνολα», που περιλαμβάνουν «ομοιογενή σύνολα αστικών ... κατασκευών, σημαντικών λόγω του ιστορικού, αρχαιολογικού, καλλιτεχνικού, επιστημονικού, κοινωνικού ή τεχνικού τους ενδιαφέροντος, συναφή μεταξύ τους ώστε να σχηματίζουν ενότητες, που να μπορούν να οριοθετηθούν τοπογραφικά» (άρθρο ι), καθώς και ότι «Στο χώρο, ο οποίος περιβάλλει τα μνημεία, στο εσωτερικό των αρχιτεκτονικών συνόλων και των τόπων κάθε συμβαλλόμενος υποχρεώνεται να λάβει μέτρα που θα αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος» (άρθρο 7).

Γ. Του άρθρου 50 του Κ.Ν. 5351/1932 «Περί αρχαιοτήτων» (ίσχύς μέχρι 27.6.2002), στο οποίο, πλην άλλων, ορίζονταν: «Απαγορεύεται άνευ αδείας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας 1)2} Η πλησίον αρχαίων επιχείρησις έργου δυναμένου να βλάψη αυτά αμέσως ή εμμέσως. 3).....»

Δ. Του άρθρου 91 του ν. 1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. 101 Α') (ίσχυε μέχρι 27.6.2002) κατά το οποίο: «Ο Υπουργός Πολιτισμού δύναται με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. μετά γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, να καθορίζει εντός των αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων οικισμών ζώνες, στις οποίες, κατά περίπτωση, θα

απαγορεύεται παντελώς η δόμηση (ζώνη Α') ή θα επιτρέπεται (ζώνη Β) υπό όρους και περιορισμούς που ορίζονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων κατά τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού. Η διαδικασία της οριοθέτησεως των ζωνών και του καθορισμού των όρων και περιορισμών δόμησης, κατά τ' ανωτέρω, πρέπει να ολοκληρούται εντός εξαμήνου από της υποβολής της σχετικής προτάσεως από την αρμόδια Αρχαιολογική Εφορεία».

Ε. Των άρθρων 10 παρ. 1, 3, 4, 12 παρ. 4 και 73 παρ. 10 και 12 του **ν.3028/2002** «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (Φ.Ε.Κ. 153 Α'), που ορίζουν τα εξής:

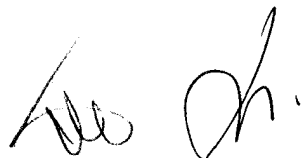
«Άρθρο 10. Ενέργειες σε ακίνητα μνημεία και στο περιβάλλον τους.

1. Απαγορεύεται κάθε ενέργεια σε ακίνητο μνημείο, η οποία είναι δυνατόν να επιφέρει με άμεσο ή έμμεσο τρόπο καταστροφή, βλάβη, ρύπανση ή αλλοίωση της μορφής του. 2..... 3. Η εγκατάσταση ή η λειτουργία βιομηχανικής, βιοτεχνικής ή εμπορικής επιχείρησης, η τοποθέτηση τηλεπικοινωνιακών ή άλλων εγκαταστάσεων, η επιχείρηση οποιουδήποτε τεχνικού ή άλλου έργου ή εργασίας, καθώς και η οικοδομική δραστηριότητα πλησίον αρχαίου επιτρέπεται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου. Η έγκριση χορηγείται εάν η απόσταση από ακίνητο μνημείο ή η σχέση με αυτό είναι τέτοια ώστε να μην κινδυνεύει να επέλθει άμεση ή έμμεση βλάβη αυτού λόγω του χαρακτήρα του έργου ή της επιχείρησης ή της εργασίας..... 4. Για κάθε εργασία, επέμβαση ή αλλαγή χρήσης σε ακίνητα μνημεία, ακόμη και αν δεν επέρχεται κάποια από τις συνέπειες της παραγράφου 1 σε αυτά, απαιτείται έγκριση που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου..... 5..... 6. Στις περιπτώσεις που απαιτείται έγκριση σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αυτή προηγείται από τις άδειες άλλων αρχών που αφορούν την επιχείρηση ή την εκτέλεση του έργου ή της εργασίας και τα στοιχεία της αναγράφονται με ποινή ακυρότητας στις άδειες αυτές.

Άρθρο 12. Οριοθέτηση αρχαιολογικών χώρων.

1. 4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6 του άρθρου 10 εφαρμόζονται αναλόγως και για τους αρχαιολογικούς χώρους”

Άρθρο 73. Μεταβατικές και ειδικές διατάξεις.

1.....10. Πολιτιστικά αγαθά που έχουν χαρακτηριστεί ως προστατευόμενα σύμφωνα με τις διατάξεις της προϊσχύουσας νομοθεσίας προστατεύονται στο εξής κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου. 12. Προκειμένου περί ακινήτων ή εκτάσεων πολλαπλώς χαρακτηρισμένων υπερισχύουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον πρόκειται για μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους ή ιστορικούς τόπους.13.....»

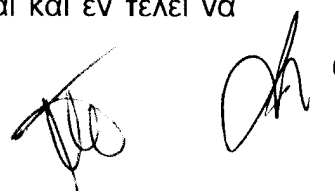
Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από την ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, προκύπτουν τα εξής :

11. Με τις προαναφερόμενες συνταγματικές διατάξεις και συγκεκριμένα με την παρ.1 του άρθρου 24 έχει αναχθεί σε συνταγματικά προστατευόμενη αξία το φυσικό, το πολιτιστικό και το οικιστικό περιβάλλον. Κατά την άσκηση, συνεπώς, των αρμοδιοτήτων τους, όλα τα όργανα του Κράτους έχουν, δυνάμει συνταγματικής επιταγής, υποχρέωση να μην θίγουν, κατ'αρχάς, το περιβάλλον, υπό τις ανωτέρω εκφάνσεις του, και, επιπλέον να προβαίνουν σε θετικές ενέργειες για την προστασία του, ειδικότερα δε, να λαμβάνουν τα απαιτούμενα, νομοθετικά και διοικητικά, προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα, παρεμβαίνοντας, στον αναγκαίο βαθμό, στην οικονομική ή άλλη ατομική ή συλλογική δραστηριότητα (βλ. ΣτΕ Ολομ.613/2002 σκ.7, κ.α.). Περαιτέρω, με την παράγραφο 6 του άνω άρθρου ο συνταγματικός νομοθέτης θέλει να τύχει ιδιαίτερης (αυξημένης) κρατικής μέριμνας η μορφή εκείνη του πολιτιστικού ή ανθρωπογενούς περιβάλλοντος που περιλαμβάνει τα μνημεία και τα παραδοσιακά στοιχεία, που προέρχονται από την ανθρώπινη δραστηριότητα και συνθέτουν την ιστορική, καλλιτεχνική, επιστημονική και γενικά πολιτιστική κληρονομιά της χώρας. Η προστασία αυτή συνίσταται, κατ' αρχήν, στη διατήρηση στο διηνεκές αναλλοίωτων των ανωτέρω στοιχείων του πολιτιστικού περιβάλλοντος και του αναγκαίου για την ανάδειξή του σε ιστορική, αισθητική και λειτουργική ενότητα περιβάλλοντος χώρου, συνεπάγεται δε δυνατότητα επιβολής των απαιτούμενων για το σκοπό αυτό μέτρων και περιορισμών της ιδιοκτησίας (ΣτΕ 903/2005, σκ.5). Παρέπεται ότι οι υφιστάμενες, σε εκτέλεση των συνταγματικών διατάξεων αυτών, νομικές διατάξεις και ρυθμίσεις προστασίας του περιβάλλοντος τούτου δεν μπορεί να καταργηθούν, ούτε να τροποποιηθούν, πλην αν η τροποποίηση αυτή εισάγει καθεστώς περισσότερο προστατευτικό και ευνοϊκό

για το πολιτιστικό περιβάλλον (πρβλ. ΣΤΕ Ολομ. 2526/2003, 10/1998, Γνμ. Ν.Σ.Κ. 277/2004).

12. Η κήρυξη χώρου ως αρχαιολογικού, η οποία γίνεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, μετά από γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου, αποτελεί κατ' ουσία οριοθέτηση της έκτασης, που είναι αναγκαία, αφενός μεν για την ανάδειξη των αρχαίων μνημείων, που βρίσκονται εντός αυτής σε ιστορική, αισθητική και λειτουργική ενότητα (πρβλ. ΣτΕ 3856/2006), αφετέρου δε για τη διεξαγωγή των απαραίτητων για την ανακάλυψη νέων ευρημάτων αρχαιολογικών ερευνών (ΣτΕ 3723/2005). Με την πράξη αυτή του Υπουργού Πολιτισμού, δεν επιβάλλεται γενική εκ των προτέρων απαγόρευση δόμησης ή εκτέλεσης κάποιου έργου, αλλά επέρχεται ως συνέπεια η υπαγωγή του χώρου τούτου στο νομοθετικό καθεστώς, που ισχύει για τους αρχαιολογικούς χώρους. Ως εκ τούτου, οι ιδιοκτήτες των αντιστοιχών ακινήτων έχουν υποχρέωση να ζητούν πριν από την εκτέλεση οποιουδήποτε έργου, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 50 του προϊσχύσαντος αρχαιολογικού νόμου και του άρθρου 10 του ισχύοντος ν.3028/2002, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 12 του ίδιου νόμου, τη σχετική άδεια του Υπουργού Πολιτισμού (ΣτΕ Ολομ. 969, 970/1998 κ.α.), η χορήγηση ή μη της οποίας συναρτάται, κατ' αρχήν, αποκλειστικώς με την εξυπηρέτηση των σκοπών της αρχαιολογικής νομοθεσίας, είναι αυθύπαρκτος και αυτοτελής, προηγείται όλων των άλλων αδειών και ειδικότερα της οικοδομικής άδειας, αποτελεί δε το νόμιμο έρεισμα των αδειών αυτών (ΣτΕ 4555/2009, 1402/1998, Γνμδ. ΝΣΚ Ολ. 341/2005, 76/2006). Και τούτο, διότι ο Υπουργός Πολιτισμού, προκειμένου να χορηγήσει την έγκριση (άδεια) για την επιχείρηση έργου εντός χώρου αρχαιολογικού ενδιαφέροντος (αρχαιολογικού χώρου ή ιστορικού τόπου) και πλησίον μνημείου (αρχαίου ή νεότερου), αξιολογεί τα χαρακτηριστικά του έργου και εκτιμά τις άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις που θα έχει η εκτέλεση του έργου στα ακίνητα μνημεία και στο περιβάλλον τους (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 676/2005, 3454/2004). Αντίθετα, κατά την έννοια των διατάξεων του αρχαιολογικού νόμου (άρθρο 10 παρ. 3 ν. 3028/2002) δεν επιτρέπεται η έγκριση μελέτης στην οποία περιλαμβάνονται εργασίες που πραγματοποιήθηκαν σε μνημείο χωρίς την άδεια ή καθ' υπέρβαση της άδειας του Υπουργού Πολιτισμού, καθώς, η δυνατότητα αυτή δεν προβλέπεται στο νόμο και, επιπροσθέτως, διότι η έκδοση εγκριτικής πράξης στην ως άνω περίπτωση, δηλαδή κατ' ουσία η νομιμοποίηση αυθαίρετων κατασκευών σε μνημεία, θα είχε ως αποτέλεσμα να φαλκιδεύεται και εν τέλει να

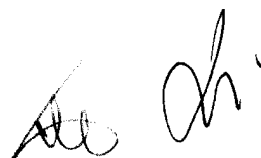
αναιρείται η προληπτική προστασία των πολιτιστικών αγαθών, την οποία επιτάσσουν το άρθρο 24 παρ.1 και 6 του Συντάγματος, η Διεθνής Σύμβαση της Γρανάδας και ο αρχαιολογικός νόμος (ad hoc ΣτΕ 2214/2015 σκ.6). Η πραγματοποίηση έργου χωρίς την άδεια του Υπουργείου Πολιτισμού ή καθ' υπέρβαση αυτής καθιστά το έργο τούτο μη νόμιμο και επιφέρει τις συνέπειες που προβλέπονται σε περίπτωση παράβασης της πολεοδομικής και οικοδομικής νομοθεσίας, ως τέτοιες δε νοούνται μόνο εκείνες που άγουν στην, και συνταγματικώς αναγνωριζόμενη και κατοχυρούμενη, διηλεκτική προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος, ως η μη νομιμοποίηση και η υποχρεωτική κατεδάφιση των αυθαιρέτων τούτων, η στοιχειοθέτηση αντίστοιχου ποινικού αδικήματος για την εκτέλεση έργου χωρίς την άδεια ή κατά παράβαση αυτής, και η επιβολή διοικητικού προστίμου, και όχι και οι συνέπειες εκείνες που προσβάλλουν, και μάλιστα στο διηλεκτικό, τα πολιτιστικά περιβάλλον (μνημεία κ.λ.π.), ως η διατήρηση ή η νομιμοποίηση των αυθαιρέτων κατασκευών (βλ. γνωμοδότηση Ολομέλειας ΝΣΚ 341/2005).

13. Με τις διατάξεις των νόμων 1512/1985 και 4014/2011 επετράπη η επί μακράν διατήρηση κατασκευών και χρήσεων που παραβιάζουν τις εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις. Βεβαίως, από το μέτρο της αναστολής επιβολής κυρώσεων, εξαιρούνταν αυθαίρετες κατασκευές που βρίσκονται σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές (Ολ. ΣτΕ 3341/2013), όπως, μεταξύ άλλων, οι αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι κλπ., εφ' όσον απαγορευόταν η δόμηση κατά το χρόνο εκτέλεσης της αυθαίρετης κατασκευής. Στη συνέχεια, τα θέματα της αυθαίρετης δόμησης ρυθμίστηκαν εκ νέου με το ν.4178/2013 και τέλος με το ν. 4495/2017.

14. Με την υπ' αριθμ. **1858/2015 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας** κρίθηκε μεν ότι η αθρόα νομιμοποίηση αυθαιρέτων χρήσεων και κατασκευών μόνο κατ' εξαίρεση μπορεί να γίνει συνταγματικά ανεκτή, πλην όμως δεν αντιμετωπίστηκαν τα ζητήματα συνταγματικότητας των διατάξεων του ν.4178/2013, με τις οποίες επιτρέπεται η διατήρηση ή η οριστική εξαίρεση από την κατεδάφιση αυθαιρέτων κατασκευών, σε αρχαιολογικό χώρο, ιστορικό τόπο, ιστορικό διατηρητέο οικισμό, περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, σε παραδοσιακό οικισμό και παραδοσιακό τμήμα πόλης, αφού οι σχετικοί λόγοι ακύρωσης απορρίφθηκαν για έλλειψη εννόμου συμφέροντος των αιτούντων.

15. Με την 163/2015 γνωμοδότηση του ΝΣΚ έγινε δεκτό ότι η έννοια της διάταξης της παρ. 2 του νόμου αυτού, σύμφωνα με την οποία η τακτοποίηση αυθαιρέτων εργασιών σε αρχαιολογικό χώρο ή ιστορικό τόπο είναι επιτρεπτή εφόσον δεν υπήρχε απαγόρευση οικοδομικών εργασιών, είναι ότι δεν μπορούν να υπαχθούν στην εν λόγω ρύθμιση εργασίες, που εκτελέστηκαν στους αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους και πλησίον μνημείων, χωρίς την άδεια του Υπουργού Πολιτισμού ή καθ' υπέρβαση αυτής. Περαιτέρω, με την ως άνω γνωμοδότηση, έγινε δεκτό ότι οι διατάξεις του Ν.4178/2013, περί τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών εντός αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων και πλησίον μνημείων, πρέπει να ερμηνευθούν υπό το φως της αυξημένης προστασίας του εν στενή έννοια πολιτιστικού περιβάλλοντος που εκπορεύεται από το άρθρο 24 παρ. 6 του Συντάγματος, όπως παγίως έχει ερμηνευθεί από το Συμβούλιο της Επικράτειας (ΣτΕ 4351/2014 σκ.3), των διατάξεων της Διεθνούς Σύμβασης της Γρανάδας, των διατάξεων του αρχαιολογικού νόμου και της υποχρέωσης άρσης της προσβολής πολιτιστικού μνημείου και της κατά το δυνατόν αποκατάστασης της προστατευόμενης μορφής του (κατασταλτική προστασία) (ΣτΕ 565/2005), καθώς η εν λόγω υποχρέωση πηγάζει ευθέως εκ του Συντάγματος (άρθρο 24). Η γνωμοδότηση αυτή δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα αποδεκτή από τον Υπουργό Πολιτισμού.

16. Με το κεφάλαιο Γ «Ρυθμίσεις δασικής νομοθεσίας» του ν. 4280/2014 (Α'159), όπως και στην αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού αναφέρεται (υπό 11.2.), ρυθμίζονται θέματα επέμβασης σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες χορτολιβαδικές εκτάσεις για τη δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων. Στην ίδια αιτιολογική έκθεση γίνεται ειδική αναφορά στο θεσμό των κατασκηνώσεων (υπό 11.3.), ο οποίος «... προσφέρει πολλά στην διάπλαση της σωματικής και ψυχικής υγείας των νέων της σχολικής κυρίως ηλικίας. Η ομαδική διαβίωσή τους στο φυσικό περιβάλλον τους προσφέρει γνώσεις για το ρόλο του δάσους στην διαβίωση του ανθρώπου αλλά και ευαισθητοποίηση για την προστασία του. Η πλειοψηφία των λειτουργουσών σήμερα κατασκηνώσεων έχει προβλήματα αδειοδοτήσεων που οφείλονται και σε νομικά κενά. Με το νομοσχέδιο ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία κατασκηνώσεων σε δάση, δασικές και δημόσιες χορτολιβαδικές εκτάσεις. Καθορίζονται οι κατηγορίες των εκτάσεων που μπορούν να αναπτυχθούν οι κατασκηνώσεις, οι δικαιούχοι τέτοιων παραχωρήσεων, οι όροι παραχώρησης, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων,

η κατηγορία των κατασκευών (μόνιμη, πρόχειρη - αποσυναρμολογούμενη), το ποσοστό κάλυψης της έκτασης και το μέγιστο ύψος των κατασκευών....». Εξάλλου, με το άρθρο 45 του αναμορφωμένου Έκτου Κεφαλαίου του ν. 998/1979 καθορίζονται οι γενικές αρχές που διέπουν τις επιτρεπτές επεμβάσεις που συνεπάγονται την αλλαγή χρήσης των δασικού χαρακτήρα εκτάσεων και των δημοσίων χορτολιβαδικών και βραχωδών εκτάσεων των περιπτώσεων 5α και 5β του άρθρου 3 του ν. 998/1979, περαιτέρω δε, με το άρθρο 50 του ν. 998/1979 ρυθμίζονται θέματα εγκατάστασης και λειτουργίας κατασκηνώσεων σε δάση, δασικές και δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις (των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979) και τίθενται οι προδιαγραφές των κατασκευών της βασικής υποδομής των κατασκηνώσεων. Τέλος, στη μεταβατική διάταξη της παραγράφου 10 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 προβλέπεται η παράταση της λειτουργίας κατασκηνώσεων, που λειτουργούν ήδη, χωρίς τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της δασικής, περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας, για διάστημα δύο (2) ετών από την ισχύ του νόμου [ήδη δε μέχρι τις 8-8-2020, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 46 παρ. 2 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και παρ. 5 του ν. 4483/2017 (Α' 107)], προκειμένου να εκδοθούν οι προβλεπόμενες άδειες, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της παραγράφου 11 του άρθρου 52.

17. Η κατά τα ανωτέρω δυνατότητα αδειοδότησης των κατασκηνώσεων προβλέπεται πλέον, από τη διάταξη του άρθρου 52 παρ. 10 εδαφ. β' του ν. 4280/2014, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 του ν. 4496/2017, και για τις κατασκηνώσεις που λειτουργούν ήδη σε δάση και δασικές εκτάσεις που περιλαμβάνονται σε ζώνες ειδικής προστασίας, όπως είναι οι αρχαιολογικοί χώροι (εκτάσεις του άρθρου 4 παρ. 1 α' του ν. 998/1979), επί των οποίων είναι δυνατό να εκδοθεί έγκριση επέμβασης κατά το άρθρο 50 του ν. 998/1979, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Περαιτέρω, προϋπόθεση της αδειοδότησης σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 52 παρ. 10 εδαφ. α' του ν. 4280/2014 είναι η υπαγωγή των υφισταμένων εντός των κατασκηνώσεων κτισμάτων αφενός στις διατάξεις του ν. 4178/2013, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης στο άρθρο 2 του ν. 4178/2013 απαγόρευσης της τακτοποίησης των αυθαιρέτων κατασκευών που πραγματοποιήθηκαν εντός ζώνης Α' αρχαιολογικού χώρου, αφετέρου στις διατάξεις του άρθρου 52 παρ. 11

εδαφ. β' και γ' του ν. 4280/2014 που παραπέμπουν στα οριζόμενα στο άρθρο 50 του ν. 998/1979, ως προς το είδος των επιτρεπομένων κατασκευών και τους προβλεπόμενους ειδικά για τις κατασκηνώσεις όρους δόμησης. Προσθέτως, ενόψει του ότι οι κατασκηνώσεις περιλαμβάνονται στις δραστηριότητες που η λειτουργία τους μπορεί να προκαλέσει πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, προκειμένου να τους χορηγηθεί άδεια λειτουργίας απαιτείται η διεξαγωγή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και η έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), κατά το άρθρο 2 του ν. 4014/2011.

18. Από το ιστορικό του ερωτήματος προκύπτει ότι τα ευρισκόμενα εντός της ζώνης Α' του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου αυθαίρετα οικοδομήματα της κατασκήνωσης του Α.Π.Θ., έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.4178/2013, κατά την προβλεπόμενη στη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 1 του νόμου αυτού, εξαίρεση, προκειμένου για κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Η σχετική διαδικασία έχει περαιωθεί, χωρίς να ζητηθεί η άδεια του Υπουργού Πολιτισμού, ενώ στη σχετική βεβαίωση περαίωσης (σελ. 46) αναφέρεται ότι όλα τα κτίρια της κατασκήνωσης έχουν κατασκευαστεί σε διάφορες χρονικές περιόδους, από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 έως το έτος 1995. Περαιτέρω, στην υπό έγκριση Μ.Π.Ε. (σελ. 61-62 αυτής) αναφέρεται ότι το σύνολο των κατασκευών της πανεπιστημιακής κατασκήνωσης συνάδει με τα αναφερόμενα στο άρθρο 50 παρ. 2 του ν. 998/1979. Συνεπώς, και ανεξαρτήτως του προβληματισμού μας σχετικά με την αντισυνταγματικότητα των διατάξεων του άρθρου 16 παρ. 1 του ν. 4178/2013, η πράξη υπαγωγής των αυθαιρέτων κτισμάτων της κατασκήνωσης στις διατάξεις του ν. 4178/2013 είναι διοικητική πράξη η οποία έχει υπέρ αυτής το τεκμήριο της νομιμότητας και δεσμεύει τη Διοίκηση. Συνακόλουθα, ενόψει της μεταγενέστερης, όλως ειδικής νομοθετικής ρύθμισης του άρθρου 52 παρ. 10 εδαφ. β' του ν. 4280/2014, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, μπορούν να γνωμοδοτήσουν επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ερωτήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του ν. 4014/2011 και 4 παρ. 1 α' του ν. 4280/2014, κατά παρέκκλιση και της προβλεπόμενης από τη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 4280/2014 απαγόρευσης της πολεοδόμησης των περιοχών ειδικού νομοθετικού καθεστώτος, όπως οι κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι. Η ανωτέρω δυνατότητα γνωμοδότησης τελεί βεβαίως υπό την προϋπόθεση ότι δεν

αποδεικνύεται μεταγενέστερος του προβλεπόμενου στο άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 4178/2013 (28.7.2011) χρόνος κατασκευής των κτισμάτων και ότι το σύνολο των κατασκευών της πανεπιστημιακής κατασκήνωσης συνάδει πράγματι με τα αναφερόμενα στο άρθρο 50 παρ. 2 του ν. 998/1979.

19. Κατά ακολουθία των προεκτεθέντων, επί των τεθέντων ερωτημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδοτεί, ομοφώνως, ως εξής:

α) Το Υπουργείο Πολιτισμού μπορεί να γνωμοδοτήσει επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της κατασκήνωσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οι εγκαταστάσεις της οποίας ευρίσκονται στη ζώνη Α' του κηρυγμένου με την ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/46548/2881/19.11.1997 (Β'1080) απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, αρχαιολογικού χώρου Ποσειδίου του Νομού Χαλκιδικής, κατά τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του ν. 4014/2011, 4 παρ. 1 α' και 52 παρ. 10 και 11 του ν. 4280/2014, με την προϋπόθεση ότι δεν αποδεικνύεται μεταγενέστερος του προβλεπόμενου στο άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 4178/2013 (28.7.2011) χρόνος κατασκευής των κτισμάτων της και ότι το σύνολο των κατασκευών της συνάδει με τα αναφερόμενα στο άρθρο 50 παρ. 2 του ν. 998/1979.

β) Ο έλεγχος της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της κατασκήνωσης του ερωτήματος θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 10 του ν. 3028/2002 κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (στην οποία ρητά παραπέμπει το άρθρο 52 παρ. 10 εδαφ. β' του νόμου 4280/2014), λαμβανομένης υπόψη και της επιφυλλασσόμενης στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, μέριμνας για δάση ή δασικές εκτάσεις εντός αρχαιολογικών χώρων, κατά το άρθρο 5 παρ. 1 εδαφ. 2 του ν. 998/1979, αλλά και της εφαρμογής των διατάξεων της αρχαιολογικής νομοθεσίας στα δάση που ευρίσκονται εντός κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 περ. 18 του ν. 3208/2003.

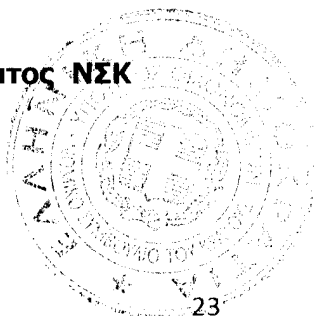
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 21-01-2019

Η Πρόεδρος του Ε Τμήματος ΝΣΚ

Μεταξία Ανδροβιτσάνεα

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Μαρία Οικονόμου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.